

Kenen voidaan olettaa laiminlyövän velvollisuutensa verotuksessa (EPL 26.3 §)?

Martti Nieminen, KTT / OTM, yliopistonlehtori

Ennakkoperintälaki 25.1 §

Suorituksen maksajan on toimitettava ennakonpidätys, jos saajaa ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin:

- 1) työstä, tehtävästä tai palveluksesta muuna kuin palkkana maksettavasta korvauksesta (*työkorvaus*);
- 2) tekijänoikeuden, valokuvaan perustuvan oikeuden ja teollisoikeuden, kuten patentin tai tavaramerkin käyttämisestä, käyttöoikeudesta tai käyttöoikeuden myynnistä suoritettavasta korvauksesta taikka teollisia, kaupallisia ja tieteellisiä kokemuksia koskevista tiedoista suoritettavasta korvauksesta (*käyttökorvaus*).

Ennakkoperintärekisteröinnin merkitys – HE 126/1994

”Koska rekisteröinti ei vaikuta verovelvollisuuteen tai veron määrään, rekisteristä poistamisen tarkoituksenmukaisuuden harkinta voitaisiin jättää lääninverovirastolle.”

”Valvonnalliselta kannalta rekisteristä poistamisella olisi olennaista merkitystä lähinnä silloin, kun yrittäjä myy palvelujaan muille elinkeinonharjoittajille, joiden intressissä on saada maksamastaan korvauksesta menotositte kirjanpitoonsa. Sen sijaan kotitalouksille palvelujaan myyvien kohdalla rekisteristä poistamisen sanktiovaikutus ja siitä saatava valvonnallinen hyöty olisi vähäisempi.”

Ennakkoperintärekisteröinnin merkitys käytännössä

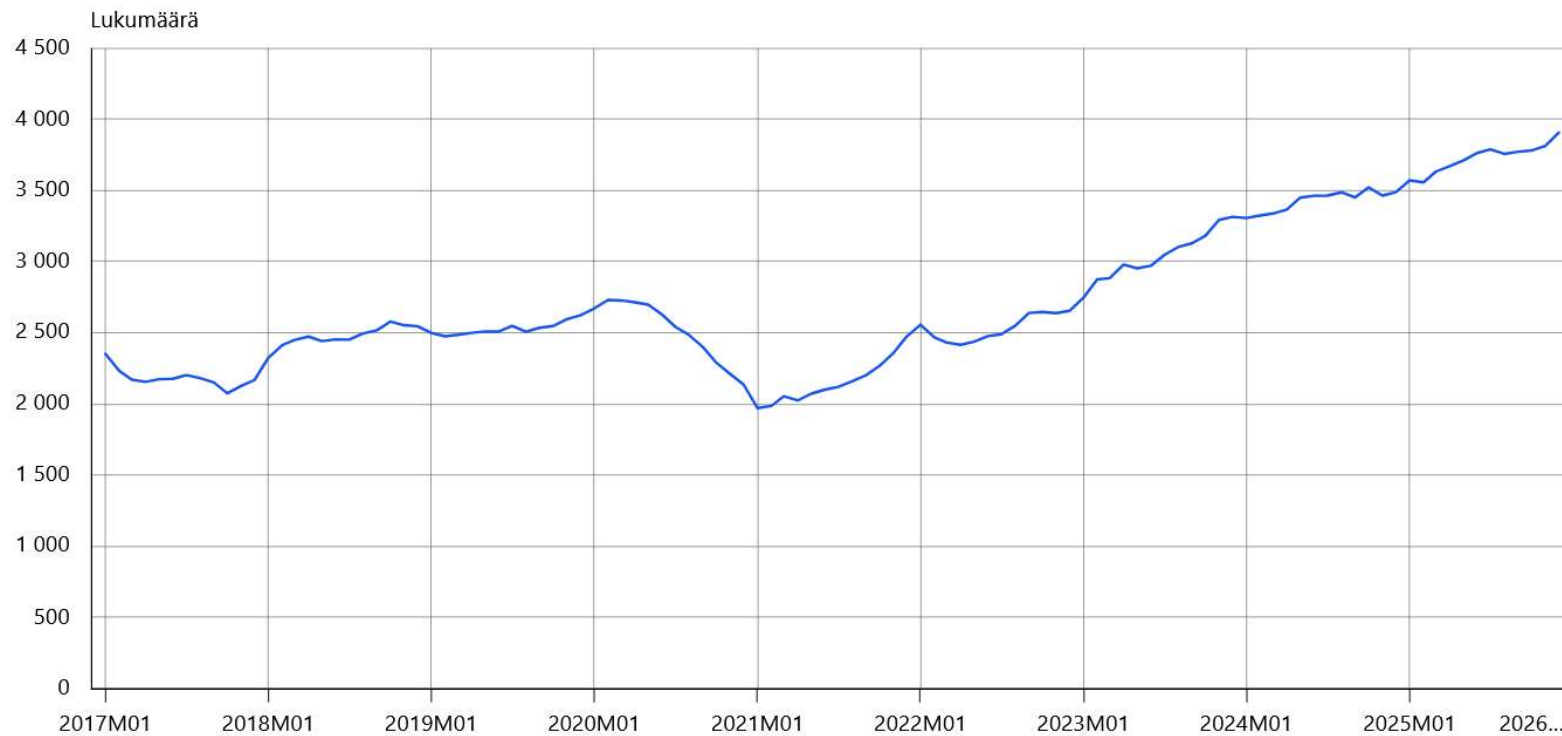
Ennakkoperintälaki 26.3 § 1–2 kohdat

Ennakkoperintärekisteristä voidaan myös poistaa tai siihen jättää merkitsemättä:

- 1) se, jonka voidaan olettaa aiempien laiminlyöntiensä tai johtamiensa yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella olennaisesti laiminlyövän 2 momentissa tarkoitetut velvollisuutensa;
- 2) yhteisö tai yhtymä, jonka voidaan olettaa olennaisesti laiminlyövän 2 momentissa tarkoitetut velvollisuutensa yhteisöä tai yhtymää johtavan aiempien laiminlyöntien tai tämän johtamien muiden yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella;

Konkurssit 2017–2026

Vireille pannut konkurssit, yritysten lukumäärä, liukuva vuosisumma

Päivitetty: 16.1.2026

Lähde: Tilastokeskus, konkurssit ja yrityssaneeraukset

Salla ja Saija

<https://forms.cloud.microsoft/e/rrTvnMAtg1?origin=lprLink>

[tulokset](#)

Riskianalyysin osatekijät

Mitä seikkoja pitäisi ottaa huomioon riskinarvioinnissa?

- HE 126/1994
 - ei oteta kantaa
- KHO 1996 B 544
 - henkilön tosiasiallinen asema konkurssiin menneessä yrityksessä
 - vanhan ja uuden yrityksen toimialat (sama vai eri)

Riskianalyysin osatekijät

- Verohallinnon ohje
 - aina tapauskohtainen kokonaisarvio
 - olennaisena ei pidetä kertaluonteista ja vähäistä laiminlyöntiä
- Oikeuskirjallisuus
 - ei oteta kantaa
- Oikaisulautakuntakäytäntö
 - Missä vaiheessa ennen konkurssia verovelat ovat syntyneet?
 - Kuinka pitkään yritys on toiminut moitteettomasti ennen laiminlyöntien syntymistä?
 - Mikä on verovelan suhde liikevaihtoon?
 - Mikä on yrittäjän veronmaksuprofiili kokonaisuudessaan (myös henk. koht. verovelat)?
 - Mitkä tahansa muut seikat, jotka puoltavat yrittäjän vilpittömyyttä / vilpillisyyttä (mahdolliset rikostuomiot, epämääräiset omistusjärjestelyt ennen konkurssia, jne.)
 - Tämä kriteeri ei tosin taida perustua lakiin (vrt. EPL 26.3 §)

Tosiasiallinen johtohenkilö (bulvaanijärjestely)

Hämeen LO 13.11.1995 922/2

Ennakkoperintärekisteri - Yhtiötä johtava henkilö - Puolisot

Taltio:	922/2
Diaarinumero:	1406/1100/95
Antopäivä:	13.11.1995
Luokitus:	S:2.15.05

Lääninverovirasto oli jättänyt ennakkoperintärekisteriin merkitsemättä osakeyhtiön, jonka hallituksen ainoan jäsenen A:n puoliso B oli aiemmin olennaisesti laiminlyönyt veronmaksunsa harjoittaessaan samanlaista toimintaa kuin yhtiön oli tarkoitus harjoittaa.

A oli ilmoittanut asuvansa erillään puolisostaan avioliittolain mukaisen harkinta-ajan alettua 17.5.1995.

Lääninveroviraston valituksenalainen päätös oli annettu 3.7.1995.

Lääninoikeus katsoi A:n lähinnä johtavan yhtiön toimintaa sekä kumosi lääninveroviraston päätöksen ja palautti asian lääninverovirastolle uudelleen käsiteltäväksi, koska osakeyhtiön hakemusta ei voitu mainitulla perusteella hylätä.

Äänestys 2-1.

EnnakkoperintäL 6 a §

EnnakkoperintäL 6 b §

KHO:n päätös 14.8.1996 taltionumero 2476. Ei muutoksenhakulupaa.

Toiminnan aloittaminen ilman rekisteröintiä

Verohallinnon ohje:

”Ennakkoperintärekisteriin merkitsemättä jättäminen ei estä toiminnan aloittamista.”

VS

”Aloittavan yrittäjän voi olla vaikeaa saada toimeksiantoja ennen rekisteriin merkitsemistä.”

EPL 27 §: Kun yritys on toiminut moitteettomasti vuoden ajan, se voidaan merkitä hakemuksesta uudelleen rekisteriin.

Johtopäätökset

- Ennakkoperintärekisteröinnin epääminen voi haitata uuden yritystoiminnan käynnistämistä enemmän kuin lainsäätäjä on alun perin tarkoittanut.
- Rekisteröinnin arviointiperusteet ovat lähinnä verotus- ja lautakuntakäytäntöjen varassa, eivätkä ne ole kaikilta osin yhteneviä.
 - Keskeisten arviointiperusteiden olisi hyvä olla kuvattuna Verohallinnon ohjeistuksessa.
 - Lisäksi näitä voisi olla syytä tarkastella oikeuskirjallisuudessa.